

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-3048

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Salmenhaara, Perttu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kohti proaktiivista maahanmuuttopolitiikkaa? : Tapaus Suomi 1998-2004			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö	Aika-Datum-Month and year 2004-11-23	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 168 s.	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuskohteena on maahanmuuttopoliittinen retoriikka ja maahanmuuttopolitiikan toimeenpano Suomessa vuosina 1998-2004. Aika oli tämäntyyppiselle tarkastelulle otollinen, sillä sen kuluessa otettiin ensi askelet kohti Euroopan unionin yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa, aloitettiin kotouttamislain toimeenpano ja uudistettiin syrjintälainsäädäntöä.</p> <p>Samaan aikaan alkoi julkinen ja hallinnollinen keskustelu väestön ikääntymisestä, elinkeinoelämän työvoimatarpeista ja näistä syistä seuraavista tarpeista varautua lisääntyvään työvoiman maahanmuuttoon sekä unionin jäsenmaista, että kolmansista maista. Myös turvapaikanhakijoiden oikeusturvasta on käyty debattia usean vuoden ajan niin julkisuudessa kuin Suomen ja mm. Yhdistyneiden kansakuntien välillä.</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena on arvioida Euroopan unionin yhteisen, nk. proaktiivisen maahanmuuttopolitiikan käsitettä ja sitä, kuinka Suomen maahanmuuttopolitiikan muotoutuminen tarkasteluajanjaksona vastasi Euroopan unionin yhteisen maahanmuuttopolitiikan tavoitteita.</p> <p>Tutkimusmenetelminä käytettiin argumentaationanalyysia ja politiikan toimeenpanon evaluaatiota (asetetut tavoitteet / arvio seuranneista vaikutuksista). Taustateorianä käytettiin sosiaalista konstruktionismia ja nk. uutta retoriikkaa.</p> <p>Tutkimuksen tuloksina voidaan esittää proaktiivisen maahanmuuttopolitiikan suomenkielinen määritelmä sekä sille konstruoitu vastakäsite, reaktiivinen maahanmuuttopolitiikka. Proaktiivisuus pyrkii varautumaan kohdeilmiossä tapahtuviin muutoksiin ennalta ja kytkeytyy kansainvälisen muuttoliikkeen transnationaaliin käsitteellistämiseen ja kokonaisvaltaiseen hallintaan (reflektiivisyys). Reaktiivisuus on kytköksissä kansallisperusteiseen hallintoon, jossa maahanmuutto koetaan uhkatekijänä koska sen määrittely on sidoksissa ensisijaisesti turvallisuusdiskursseihin sekä westfalenilaisesta valtiojärjestelmästä periytyvään juridiseen traditioon (refleksiivisyys).</p> <p>Tutkimuksen aineistoina käytettiin asiakirja-aineistoa, kansallisia ja Euroopan unionin toimielinten poliittisia linjauksia, arviointiraportteja, keskustelupapereita, kansallista ja yhteisöläinsäädäntöä, Yhdistyneiden kansakuntien, Euroopan neuvoston ja Suomen valtion välistä virallista kommunikaatiota, hallinnollisia ja järjestöjen tiedotteita, lehtiartikkeleita sekä aiempaa tutkimuskirjallisuutta.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>maahanmuuttopolitiikka</p> <p>retoriikka</p> <p>Suomi</p> <p>Euroopan unioni</p> <p>lainsäädäntö</p> <p>kansainväliset sopimukset</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			